

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

3 VMBO TL

2026 - 2027

WOORD VOORAF

Beste examenkandidaten,

Gezien jij nu in de bovenbouw zit en jouw schoolexamen officieel geopend is, ben jij officieel een examenkandidaat. Dit betekent dat sommige toetsmomenten meetellen voor jouw eindexamen. Deze toetsmomenten kunnen bestaan uit schriftelijke of digitale toetsen, mondelingen, praktische opdrachten en practica.

In dit document staat van ieder toetsmoment van dit schooljaar in welke periode je dit moet maken, of dit herkansbaar is en hoe vaak het meetelt. Het is belangrijk dat je dit goed leest, zodat je weet wat je kan verwachten. Als jij een onderdeel niet hebt gemaakt of gedaan, dan mag je officieel geen examen doen. Deze en alle andere regels kan je vinden in het examenreglement op de website. Mocht je ergens vragen of onduidelijkheden over hebben, dan kun je bij de examencommissie terecht.

Wees je ervan bewust dat je nu al werkt voor je eindexamen en dus voor je diploma. Wij wensen je heel veel succes met alle voorbereidingen hiervoor.

Namens het bovenbouwteam,

De examencommissie

INDELING

Jaar	Leerjaar van afname van het SE-onderdeel
Periode	Periode van afname van het SE-onderdeel: <ul style="list-style-type: none"> - P1 eindigt op 9 oktober 2026 - P2 eindigt op 18 december 2026 - P3 eindigt op 19 februari 2027 - P4 eindigt op 23 april 2027 - P5 eindigt op 2 juli 2027
Omschrijving	Naam en inhoud van het SE-onderdeel
Weging	De weging van het SE-onderdeel
Herkansing	Of het SE-onderdeel herkansbaar is of niet De herkansingen vinden plaats in P5 en verlopen op dezelfde wijze als de eerste kans
Tijd	Gegeven tijd voor een toets
Deadline	Gegeven deadline van de praktische opdracht of het handelingsdeel
Eindterm	Exameneenheid uit het examenprogramma
Type	T is een schriftelijke toets M is een mondelinge toets PT is een praktische toets PO is een praktische opdracht H is een handelingsdeel
Hulpmiddelen	Toegestane hulpmiddelen buiten het basispakket

TOEGESTANE HULPMIDDELEN

Basispakket

Onderstaande schoolspullen mag je bij elk schoolexamenonderdeel gebruiken. Je mag deze spullen niet onderling uitlenen en je bent zelf verantwoordelijk dat er met de door jou meegebrachte spullen geen fraude kan worden gepleegd.

Let goed op: bij sommige schoolexamens mag je ook extra hulpmiddelen meenemen óf mag je sommige spullen uit het basispakket juist niet gebruiken. Dit staat in het PTA van elk vak vermeld.

- Eendelig woordenboek Nederlands;
- Zwarte en/of blauwe pen;
- Tekenpotlood en/of rood/blauw kleurpotlood en vlakgum;
- Markeerstift;
- Liniaal, passer, geodriehoek;
- Rekenmachine (niet-grafisch);
- LET OP: het gebruik van correctievloeistof (typex) of correctielint is bij geen enkel schoolexamenonderdeel toegestaan.

MAATWERK

Hoger niveau	Kandidaten hebben in samenspraak met de examencommissie de mogelijkheid een vak op een hoger niveau te volgen. De examencommissie zal met de coach en de examinatoren onderzoeken in hoeverre een vak op een hoger niveau risico vormt op de slaag-zakregeling. Mocht een kandidaat toestemming krijgen één of meerdere vakken op een hoger niveau te volgen, dan volgt de kandidaat het PTA van het desbetreffende vak op het hogere niveau.
Terugvaloptie	Op het moment dat een kandidaat één of meerdere vakken op een hoger niveau volgt, heeft de kandidaat de mogelijkheid terug te vallen op het eigen niveau. In dit geval worden de gemaakte SE-onderdelen, waar mogelijk, opnieuw beoordeeld op het eigen niveau. Voor SE-onderdelen waarbij opnieuw beoordelen niet mogelijk is of SE-onderdelen die missen, zal de kandidaat de betreffende SE-onderdelen opnieuw moeten maken. Om het inhalen mogelijk te maken wordt een deadline voor de terugvaloptie gesteld op 4 weken voor het afsluiten van het PTA. Hierna heeft de kandidaat geen mogelijkheid meer het SE van niveau aan te passen. Wel heeft de kandidaat de mogelijkheid het CE op het eigen niveau af te leggen.
Versnellen	Kandidaten hebben in samenspraak met de examencommissie de mogelijkheid het volledige examenprogramma te versnellen. De examencommissie zal met de coach en de examinatoren onderzoeken in hoeverre een versnelling van het volledige examenprogramma risico vormt op de slaag-zakregeling. Mocht een kandidaat toestemming krijgen tot versnellen, dan wordt er een uniek PTA gemaakt dat voldoet aan de wettelijk gestelde eisen.
Overstappers	Kandidaten die overstappen en hiermee halverwege de SE-periode starten met hun PTA krijgen een uniek PTA dat voldoet aan de wettelijk gestelde eisen.

Vak: **BIOLOGIE**Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	4	Ecologie & duurzaamheid en houding, beweging & conditie	15%	Ja	100		K1-4,6-8,13	T	
	5	Erfelijkheid & evolutie en ordening	10%	Nee	100		K1-6,12	T	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Vak: **ECONOMIE**Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	2	Consumptie en consumentenorganisaties	10%	Ja	60		K4B	T	
	4	Arbeid, bedrijfsleven en natuur & milieu	5%	Nee		27-6-2027	K5B,8, V2	PO	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Vak: ENGELS

Leerweg: VMBO TL

Voor dit vak worden er in dit schooljaar geen onderdelen voor het PTA afgenomen.

 Vak: **GESCHIEDENIS**

 Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	2	Koloniale relatie Indonesië	5%	Nee		27-6-2027	K1-3,4, V9	PO	
	3	Koude Oorlog	10%	Nee		27-6-2027	K1-3, K9	PO	
	5	Conflict Israël en de Arabische wereld	10%	Nee	100		K1-3,11	T	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

 Vak: KUNSTVAKKEN (CKV)

 Leerweg: VMBO TL

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	2	Museum	30%	Nee		27-6-2027	K1-4	PO	
	3	Podium	40%	Nee		27-6-2027	K1-4	PO	
	4	Cultureel Zelfportret	30%	Nee		27-6-2027	K1-4	PO	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Dit vak wordt afgesloten met alleen een SE-beoordeling.

 Vak: **LICHAMELIJKE OPVOEDING (LO)**

 Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	1	Spel en DUSMAG	10%	Nee		27-6-2027	K1,2,4	PO	
	2	Spel, turnen en DUSMAG	10%	Nee		27-6-2027	K1,2,5	PO	
	4	Zelfverdediging, sportdag en DUSMAG	15%	Nee		27-6-2027	K5,8	PO	
	5	Atletiek en DUSMAG	10%	Nee		27-6-2027	K7	PO	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Dit vak wordt afgesloten met alleen een SE-beoordeling.

Vak: **LOOPBAANORIËNTATIE & BEGELEIDING (LOB)**Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	3	Praktijkervaring(en)	H	Nee		27-6-2027		H	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.
Dit vak wordt afgesloten met alleen een SE-beoordeling.

 Vak: **MAATSCHAPPIJLEER**

 Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	1	Pluriforme Samenleving	20%	Nee		27-6-2027	K1-3,4,7	PO	
	2	Parlementaire Democratie	20%	Nee	60		K1-3,6	T	
	3	Verzorgingsstaat	20%	Nee		27-6-2027	K1-3,5	PO	
	4	Rechtsstaat	20%	Nee		27-6-2027	K1-3	PO	
	5	Eindtoets	20%	Nee	10		K1, K3-7	M	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Dit vak wordt afgesloten met alleen een SE-cijfer.

Vak: **NATUUR- EN SCHEIKUNDE I (NASK1)**Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	2	Atomen en straling	10%	Nee		27-6-2027	K1-3,10-11	PO	BINAS
	4	Moleculen en het weer en licht en beeld	10%	Nee		27-6-2027	K1-3,7,12	PO	BINAS

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Vak: **NATUUR- EN SCHEIKUNDE II (NASK2)**

Leerweg: **VMBO TL**

Voor dit vak worden er in dit schooljaar geen onderdelen voor het PTA afgenomen.

Vak: **NEDERLANDS**Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	5	Kijk- en Luistervaardigheid	20%	Nee	60		K3-4	PT	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

 Vak: **PRAKTIJKGERICHT PROGRAMMA (D&P)**

 Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	2	Beroepenmagazine	5%	Nee		27-6-2027	A1-2, C14	PO	
	4	Sport challenge	10%	Nee		27-6-2027	A1-2, B3-7, C17	PO	
	5	Ontwerp challenge	10%	Nee		27-6-2027	A1-2, B3-7, C16	PO	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Dit vak wordt afgesloten met alleen een SE-cijfer.

 Vak: **PRAKTIJKGERICHT PROGRAMMA (T&T)**

 Leerweg: **VMBO TL**

Jaar	Periode	Omschrijving	Weging	Herkansing	Tijd	Deadline	Eindterm	Type	Hulpmiddelen
3	2	Beroepenmagazine	5%	Nee		27-6-2027	A1-2, C17	PO	
	4	Sport challenge	10%	Nee		27-6-2027	A1-2, C15	PO	
	5	Ontwerp challenge	10%	Nee		27-6-2027	A1-2, C12	PO	

Leerdoelen en/of eisen van opdrachten zijn te vinden in de studiewijzer op Magister.

De verwijzing van de eindtermen en de verdeling tussen SE- en CE-onderdelen is te vinden op: [Examenprogramma](#).

Dit vak wordt afgesloten met alleen een SE-cijfer.

Vak: **PROFIELWERKSTUK**

Leerweg: **VMBO TL**

Voor dit vak worden er in dit schooljaar geen onderdelen voor het PTA afgenomen.

Vak: **REKENEN**

Leerweg: **VMBO TL**

Voor dit vak worden er in dit schooljaar geen onderdelen voor het PTA afgenomen.

Vak: **SPAANS**

Leerweg: **VMBO TL**

Voor dit vak worden er in dit schooljaar geen onderdelen voor het PTA afgenomen.

Vak: **WISKUNDE**

Leerweg: **VMBO TL**

Voor dit vak worden er in dit schooljaar geen onderdelen voor het PTA afgenomen.

VERANTWOORDING

De examencommissie doet jaarlijks een voorstel voor een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en legt dit voor aan het bevoegd gezag.

Door of vanwege de directeur is nagegaan of het PTA per vak voldoet aan de eisen gesteld in het examenprogramma wat betreft inhoud en vaardigheden.

Het PTA is vastgesteld door het bevoegd gezag en ter instemming voorgelegd aan de deelraad.

Het PTA is vóór 1 oktober 2026 aan de kandidaten toegezonden.

Het PTA is vóór 1 oktober 2026 aan de inspectie toegezonden.